

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ:

1. ಆಶ್ರಮದ ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ಕುದುರೆ ಕೊಲ್ಲುವ ಯಾಗವೇ? (4)
3. ಓದು-ಬರಹ ಕಲಿಯಲು ಏಕಿಂಥ ಪ್ರತಿಭಟನೆ? (3)
4. ಸಮಸ್ತ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಬೇಕು ತಲೆ (3)
6. ಹೂದಾನಿ ಏನು ಮಹಾ ಏನನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಪರಮ ಧಾರಾಳಿ (4)
7. ಕಟಕಟೆ ಏರುವಂತಾದದ್ದು ಒಂದು ವಿಪತ್ತು (3)
9. ಆಲೆ ಏನಿಲ್ಲವಾದರೂ ಊಟ ಬೇಕು ತಾನೇ? (3)
11. ಕೆಟ್ಟವನಿಗೆ ಈತ ತುಂಬ ಹತ್ತಿರ (3)
13. ಕಾಸು ಬೇಡುವುದೇ ಅವನ ಉದ್ಯೋಗವಾಗಿದೆ (3)
15. ಸಂಧಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ತಾಳ್ಮೆ ಇರಲೇಬೇಕು (4)
17. ಈ ಎಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಕೊಂಡದ್ದು ಬೇರೆಯವರಿಗಾಗಿ(3)
18. ಕಲ್ಲಿನ ಕಲಾವಿದ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನೆತನದವನು (3)
19. ಕೆಲಕಾಲ ಅಲ್ಲಿ ಬರೀ ಗಜಬಿಜಿ, ಗಲಾಟೆ ನಡೆದಿತ್ತು (4)

ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ:

1. ಅದಮ್ಯ ಆಸೆಗಳ ಕೀಳು ಮನುಷ್ಯ (3)
2. ಮಹದೇವನಿಗೂ ಇರುವುದು ಅದೇ ರಕ್ತನಾಳ (3)
3. ವೆಂಕಟೇಶನ ಮಾತೆಲ್ಲ ಬರೀ ವ್ಯಂಗ್ಯ (3)
5. ಶಶಾಂಕನ ಧ್ವನಿಯೇ ಮಹಾ ಒರಟು (3)
7. ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆದು ಬರೀ ಕಣ್ಣೀರು (3)
8. ಕಟ್ಟುವ ಮನೆಗೆ ತಕ್ಷಂತಹ ಬಾಗಿಲು ನೋಡಿ (3)
9. ಚಾಣಕ್ಯನಂತೆಯೇ ಅವನದು ಅದ್ಭುತ ನಟನೆ (3)
10. ಅಂಥ ಸಭೆಯನ್ನು ಕಂಡದ್ದು ಭಾರೀ ಅದೃಷ್ಟ (3)
12. ಶಾಪಕ್ಕೆ ಮುಂದಾದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಋಷಿ (3)
14. ಮನಸಿನ ತುಂಬ ಭಾರೀ ಹಿಗ್ಗು (3)
15. ತ್ರಾಸಮಯ ಕಾರ್ಯ ಫಲಪ್ರದವಾಯಿತು (3)
16. ಕೊಲ್ಲಬಂದವರನ್ನೆಲ್ಲ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಿದ ಪಾಂಡವ (3)

5-12-13ರ ಉತ್ತರಗಳು

ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ:

1. ಅನುಗಾಲ; 3. ನಜರು; 4. ಗಾಬರಿ; 6. ವನಸುಮ; 8. ಮುಜುಗರ;
10. ನವೋಪಾಯ; 12. ನಕ್ಷತ್ರಿಕ; 16. ಕರಿಣ; 17. ರಜಕ; 18. ತೆಗಳಿಕೆ.

ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ:

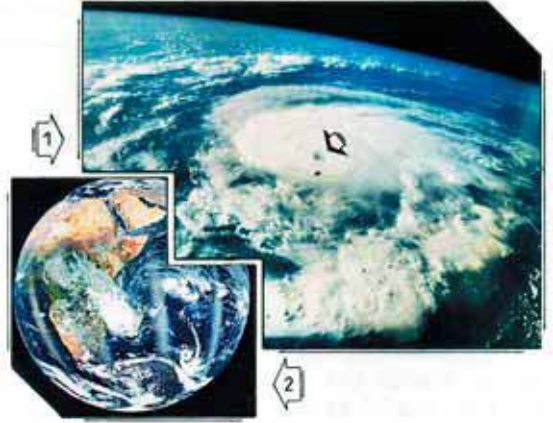
1. ಅರುಹು; 2. ಲಗಾಮು; 3. ನನಸು; 5. ರಿವಾಜು; 6. ವರ್ತಮಾನ;
7. ಮಹಾಲಯ; 8. ಮುದಿತನ; 9. 'ರಬಳೀಕ' (=ಕಳೇಬರ ತಲೆಕೆಳಗು);
11. ಪಾತಕ; 13. ಕ್ಷಣಿಕ; 14. ಹಣತೆ; 15. ಪರಕೆ.

ಪ್ರಶ್ನಾಂಕಣ

ಸೈಕ್ಲೋನ್ ಮತ್ತು ಡಿಪ್ರೆಶನ್- ಏನು ಅಂತರ?

ಸೈಕ್ಲೋನ್ (ಚಂಡಮಾರುತ) ಮತ್ತು ಡಿಪ್ರೆಶನ್ (ವಾಯುಭಾರ ಕುಸಿತ)- ಇವೆರಡೂ ಒಂದೇ ವಿದ್ಯಮಾನದ ದ್ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳು ಅಷ್ಟೆ. ಇವುಗಳ ಜನನದ ವಿಧಾನ, ನಡವಳಿಕೆಯ ಕ್ರಮ ಎರಡೂ ಏಕರೂಪದ್ದು. ಆದರೆ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ, ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಇವು ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ. ಸೈಕ್ಲೋನ್ ಪ್ರಬಲ, ಉಗ್ರ; ಡಿಪ್ರೆಶನ್ ದುರ್ಬಲ, ಪ್ರಶಾಂತ. ಸೈಕ್ಲೋನ್ ಮತ್ತು ಡಿಪ್ರೆಶನ್ ಇವುಗಳ ನಡುವಣ ವಾಸ್ತವದ ಮೂಲಭೂತ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಷ್ಟೇ.

ತೀವ್ರ ಬಿಸಿಲಿನ ಋತುಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಭೂ ಸಮಭಾಜಕದ ಆಸುಪಾಸಿನ ಕಡಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬೇಗ ಬೇಗ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬಿಸಿಯಾಗಿ ಆವಿರೂಪ ತಳೆದು ಮೇಲೇರತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗುವಾಗ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಅಂಥ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ವಿರಳವಾಗುವುದರಿಂದ ಗಾಳಿಯ ಒತ್ತಡ ಎಂದರೆ ವಾಯುಭಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಅಧಿಕಾಧಿಕ ನೀರಾವಿ ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ಮೇಲೇರುತ್ತದೆ; ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ. ಮೇಲೇರಿದ ನೀರಾವಿ ತಂತಾನೇ ತಣೆದು ಮೋಡರಾಶಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ವಾಯುಭಾರ ಕುಸಿದ ಆ ಪ್ರದೇಶದತ್ತ ಸುತ್ತಲಿನ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ತಂಗಾಳಿ ನುಗ್ಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವ ಇಡೀ ಮೋಡರಾಶಿಯನ್ನು ಪರಿವರಿಸಿ

ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದ ಸುತ್ತ ರಭಸದಿಂದ ಸುತ್ತುತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ 'ಗಿರಿ ಗಿರಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಕೋಟಿ ಟನ್ ಗಾಳಿರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿದ ಅಪಾರ ಮೋಡರಾಶಿ' - ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ 'ಸೈಕ್ಲೋನ್' (ಚಿತ್ರ ನೋಡಿ). ಭರದಿಂದ ಭ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೋಡ-ಮಾರುತ ಮಹಾನ್ ರಾಶಿಯ ಕೇಂದ್ರವೇ 'ಸೈಕ್ಲೋನ್ ಕಣ್ಣು' (ಚಿತ್ರ 1 ರಲ್ಲಿ ಬಾಣದ ಗುರುತು).

ಸೈಕ್ಲೋನ್ ಮತ್ತು ಡಿಪ್ರೆಶನ್ ಎರಡರ ಜನನದ ಪರಿಯೂ ಇದೇ ಆದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿ ಅವು ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ. ಇಂತಹದೊಂದು ಮಾರುತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸೈಕ್ಲೋನ್ ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲು ಅದರ ಕೇಂದ್ರದ- ಎಂದರೆ ಕಣ್ಣಿನ- ವ್ಯಾಸ ಕನಿಷ್ಠ 25 ಕಿ.ಮೀ. ಇದ್ದು ಅದರ ಸುತ್ತ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವ ಗಾಳಿ- ಮೋಡ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ವೇಗ ಕನಿಷ್ಠ ತಾಸಿಗೆ 119 ಕಿ.ಮೀ. ಇರಬೇಕು. ಮೋಡರಾಶಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ 500 ಕಿ.ಮೀ. ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪಡೆದಿರಬೇಕು. ಕಡಲ ಮೇಲ್ಮೈನಿಂದ ಸಿಲಿಂಡರಿನ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಲೆತ್ತರಕ್ಕೆ ಹರಡಿ ಚಲನಶೀಲವಾದ ಈ ಸ್ವಂಭದ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿನ ಒತ್ತಡ 980 ಹೆಕ್ಟೋಪ್ಯಾಸ್ಕಲ್ ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರಬೇಕು.

ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿನ ವಾಯುಭಾರ 980 ಹೆಕ್ಟೋಪ್ಯಾಸ್ಕಲ್ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಅಳತೆಗಳು ಸೈಕ್ಲೋನ್ ಕನಿಷ್ಠ ಮಿತಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಇಂತಹದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಡಿಪ್ರೆಶನ್ ಎಂಬ ವಿಭಿನ್ನ ಹೆಸರು. ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೇ ಡಿಪ್ರೆಶನ್ ಗಳು ಸೈಕ್ಲೋನ್ ಗಳಷ್ಟು ಶಕ್ತವಲ್ಲ. ಗಾಳಿಯ ವೇಗ, ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ, ಉಳಿಯುವ ಅವಧಿ... ಇವೆಲ್ಲ ಡಿಪ್ರೆಶನ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಸೈಕ್ಲೋನ್ ಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ.

■ ಎನ್. ವಾಸುದೇವ್